Łącznie seminarium zgromadziło 27 uczestników. Program składał się z trzech sesji, w czasie których wygłoszono 11 referatów i komunikatów, oraz wycieczki o charakterze dydaktyczno-poznawczym (Łódź–Spała–Inowłódz–Szydłowiec–Wąchock–Sielpia Wielka–Sulejów–Łódź). Wycieczkę prowadzili pracownicy Zakładu Geografii Miast i Turyzmu.

Obrady miały charakter dyskusji i wymiany poglądów. Najważniejsze wystąpienia zamieszczamy w niniejszym zeszycie.

Redakcja

Jacquline Clais

PRAKTYKI I SYSTEM KSZTAŁCENIA

STAGES ET FORMATION

PRACTICE AND SYSTEM OF TEACHING

Kształcenie w zakresie turyzmu zostało uruchomione na Uniwersytecie w Angers w 1982 r. z inicjatywy profesora Michela Bonneau, obecnego rektora Uczelni. Jest ono przeznaczone dla kandydatów, którzy po maturze ukończyli studia 2-letnie. Studia w Instytucie Turyzmu i Hotelarstwa (Études Supérieures de Tourisme et d'Hôtellerie – ÉSTHUA) trwają 2 lata („maitrise") lub 3 w przypadku studiów magisterskich. Jest to głównie kształcenie zawodowe, bowiem przygotowuje przyszłe kadry na potrzeby turystyki. Wykłady i ćwiczenia ze studentami prowadzą – obok pracowników naukowych – osoby profesjonalnie związane z turystyką. Są nimi organizatorzy turystyki, dyrektorzy biur turystycznych, centrów kongresowych, dyrektorzy zajmujący się marketingiem w danym regionie. Instytut współpracuje z ACCOR w dziedzinie zarządzania, a także w zakresie jakości i innowacji. Stałą współpracę Instytut prowadzi m. in. z dyrektorem Centrum Kongresowego w Nantes (przewodniczący AIPC) oraz prezesem Biura Podróży HAMELIN (turystyka służbowa) i innymi.

W Instytucie stosowane jest nauczanie przemienne – teoria i praktyka – w dwóch podstawowych działach:

– koncepcja i zarządzanie produktami turystycznymi;

– menedżerstwo w zakresie hotelarstwa, gastronomii i obsługi kongresowej.

Jaki jest udział praktyk i stażu w kształceniu?

– na I roku studiów na poziomie „maitrise" (MST 1) oraz magisterskim (MAG 1) – studentów obowiązuje 18 tygodni wykładów oraz 10 tygodni zajęć terenowych);

– na II roku (MST 2, MAG 2) – 15 tygodni wykładów oraz 4 miesiące stażu;

– na III roku (MAG 3) – 12 tygodni wykładów oraz 6 miesięcy samodzielnego stażu (praktyki).

Taka organizacja kształcenia jest bardzo zobowiązująca. Wymaga nauczycieli, którzy byliby odpowiedzialni za poszczególne rodzaje stażu i praktyk. Pracownicy ci winni być negocjatorami pomiędzy Uniwersytetem a instytucjami przyjmującymi studentów na staż. Udział zarówno profesjonalistów, pracowników Uniwersytetu jak i studentów przedstawia schemat (rys. 1).

Tematyka zajęć terenowych jest różnorodna. Mogą to być np. kompleksowe studia dotyczące turystyki w Burgundii, zamawiane przez CRT Burgundia i stowarzyszenia, usytuowanie parku nadmorskiego w Québec lub tworzenie produktu turystycznego w wybranych regionach Polski.

W 1991 r. zajęcia terenowe rozpoczęły się 11 marca a skończyły 18 maja. Datę oddania sprawozdań ustalono na 3 czerwca. Publiczne obrony prac – w obecności zlecających je pracowników naukowych oraz innych nauczycieli akademickich – odbyły się w dniach 18–21 czerwca.

Drugi rok studiów rozpoczyna się 4-miesięczną praktyką, która odbywana jest w dowolnym terminie w okresie od lipca do grudnia.

Po niektórych ćwiczeniach terenowych następują bezpośrednio praktyki, które stanowią kontynuację rozpoczętego tematu. Studenci, jeśli chcą, mogą sami znaleźć miejsce praktyk. Należy jednak zaznaczyć, iż wiele instytucji i przedsiębiorstw turystycznych zabiega o praktykantów (stażystów) Uniwersytetu.

Instytut Studiów Wyższych Turyzmu i Hotelarstwa Uniwersytetu w Angers jest związany umowami partnerskimi z wieloma przedsiębiorstwami, np. z Grandes Etapes Francaises, Interhôtel, AIPC. Posiada także bezpośrednie kontakty z izbami handlowymi, departamentalnymi lub regionalnymi komitetami turystyki, z „Maison de la France", SOFTE, etc.

Studenci ESTHUA cieszą się dobrą opinią, ze względu na wszechstronne przygotowanie zawodowe. Każdego więc roku upominają się o praktykantów hotele Concorde z Paryża, hotele Méridien, Havas Communication

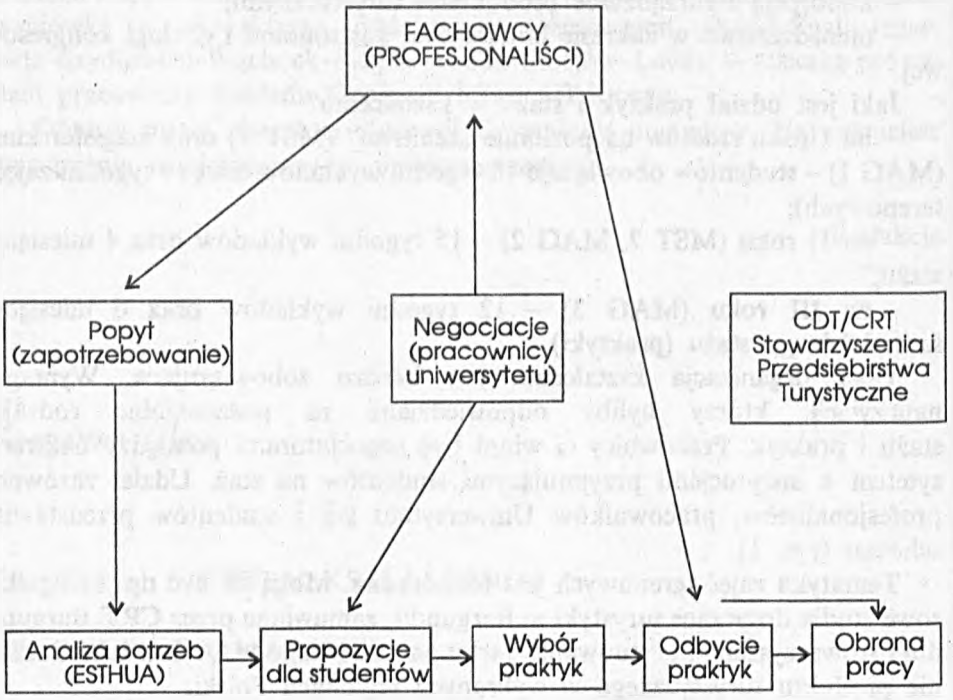

Rys. 1. Schemat organizacji stażu i praktyk zawodowych w ESTHUA

Dessin 1. Le schéma d'organisation les stages et les ateliers de terrain faites par ESTHUA

Congres. Nie bez znaczenia jest fakt, iż coraz więcej absolwentów uczelni pracuje w znanych i renomowanych firmach i instytucjach turystycznych. Trudności nie polegają więc na znalezieniu przedsiębiorstw czy instytucji, w których studenci mieliby odbywać praktyki, ale na pogodzeniu stażu z opracowaniem pracy (projektem zawodowym), które student ma przygotować. Jeśli np. w danym roku proponuje się studentom, którzy zainteresowani są turystyką związaną z podróżami służbowymi czy też centrami kongresowymi, odbycie praktyk w hotelach, to propozycje te okazują się mało adekwatne do ich potrzeb i trzeba to jeszcze raz „negocjować" ze studentami. Należy też ustalić z przedsiębiorstwem wynagrodzenie stażysty, program stażu oraz warunki, w jakich ma się on odbywać. Podkreślić trzeba, iż stażyści nie stanowią taniego personelu, są bowiem przyszłymi fachowcami, których należy wykształcić. Zgodnie bowiem z wyznawaną w ESTHUA filozofią, miejscem kształcenia jest zarówno uniwersytet jak i przedsiębiorstwo.

Każdy staż (praktyka) – tak jak każde ćwiczenie terenowe – odbyte we Francji i za granicą – stanowi przedmiot umowy podpisanej przez kierownika praktyk, odpowiedzialnego za nie nauczyciela, przedstawiciela Uniwersytetu i stażystę. Konwencja ta odwołuje się do filozofii, która wyznacza działanie partnerów i określa warunki umowy zawartej pomiędzy stronami.

Student, zarówno w czasie ćwiczeń terenowych jak i podczas odbywania praktyk, jest prowadzony przez nauczyciela, który śledzi regularnie przebieg stażu.

W miarę możliwości opiekun udaje się na miejsce praktyk, aby mieć bezpośredni kontakt ze studentem oraz z przedsiębiorstwem (pokrywa ono koszty przejazdu), które w ten sposób ma zapewniony kontakt z osobą odpowiedzialną za kształcenie.

Po zakończeniu stażu student jest zobowiązany do przygotowania około 20-stronicowego sprawozdania, które jest brane pod uwagę przy ustaleniu oceny końcowej ukończenia studiów. Kierownik praktyk zobowiązany jest do oceny praktykanta.

Praktyki i ćwiczenia terenowe mają na celu zmniejszenie rozbieżności, jaka istnieje pomiędzy teorią i praktyką. Pozwalają studentowi poznać stan rzeczywisty przedsiębiorstwa oraz ułatwić mu orientację zawodową.

W ciągu 2 lat kształcenia (na poziomie „maitrise" – MST) studenci ESTHUA odbywają łącznie 7 miesięcy stażu i praktyk w instytucjach i przedsiębiorstwach turystycznych. Studenci kursu magisterskiego w ciągu 3 lat studiów odbywają 13-miesięczny staż. Staż ten uzupełniają odbyte wcześniej praktyki podczas kształcenia początkowego.

Praktyki i staż, odbyte w różnych działach przedsiębiorstw o zróżnicowanej wielkości, mają w kształceniu znaczenie strategiczne. Pozwalają studentom na skonkretyzowanie planów zawodowych, dostarczają im licznych kontaktów, które ułatwiają znalezienie zatrudnienia.

Kształcenie przemienne pozwala młodzieży uniknąć rozczarowań, ponieważ mogą osobiście poznać ograniczenia i rzeczywistość świata pracy.

Prof. Jacqueline Clais
Études Supérieures de Tourisme
et d'Hotellerie
de l'Université d'Angers
41, Place Louis Imbach
49 100 Angers (Francja)

Wpłynęło:
15 sierpnia 1992 r.